

Årsrapport 2025

Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen
och det civila samhällets organisationer i Västra
Götaland

Ett år av lärande och utveckling

Samverkan mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och det civila samhällets organisationer skapar positiva effekter för invånarna i Västra Götaland. Ekonomin påverkas positivt dels genom antalet anställda i civilsamhället (cirka 35 000) samt dels genom att det ideella arbetet leder till minskade kostnader. Människor som engagerar sig och som ingår i ett sammanhang uppsöker inte sjukvården i samma omfattning som övriga. Samverkan med det civila samhällets organisationer bidrar också till att förverkliga visionen om det Goda livet samt övriga styrdokument så som regional utvecklingsstrategi, strategi för omställning av hälso- och sjukvården samt Västra Götalandsregionens kulturstrategi.

Inom ramen för den regionala överenskommelsen om samverkan (RÖS) har styrgruppen fortsatt att stärka samverkan mellan VGR och det civila samhällets organisationer. Överenskommelsens styrgrupp, RÖS-gruppen, har under 2026 uppmärksammat flera viktiga frågor och utmaningar där dialogen och det gemensamma ansvaret varit avgörande för att bidra till förändringar. Det har varit ett år av lärande och utveckling där VGR och det civila samhällets organisationer tillsammans har arbetat för att öka förståelsen för hur vi kan möta framtidens behov och utmaningar på bästa sätt.

RÖS-gruppen har som en del i arbetet arrangerat två dialogmöten, initierat dialoger kring reserverad upphandling och ökat kunskapen kring idéburet offentligt partnerskap (IOP). Samverkan med Sociala ekonomins råd (SER) har fortsatt och antalet underskrivare av överenskommelsen har ökat under 2026 vilket vi som ett tecken på fortsatt relevans och intresse för att samverka. En samverkan som är en självklar kraft för en positiv förändring.

Handlingsplan 2024–2026

RÖS-gruppen ansvarar för att ta fram en handlingsplan för varje mandatperiod och under hösten 2023 arbetades en handlingsplan fram i samråd med VGR och det civila samhällets organisationer. Handlingsplanen gäller från 2024 till 2026 och beskriver den strategiska inriktningen för samverkan och viktiga utvecklingsområden:

1. Jämbördig dialog
2. Ökade kunskaper
3. Långsiktiga finansieringsformer

Årsrapporten beskriver insatser och aktiviteter under 2025 med utgångspunkt från utvecklingsområdena. Handlingsplanen i sin helhet kan läsas [här](#).

Organisation

Under 2025 fick RÖS-gruppen en ny politisk representant Maria Millback, politiker i Delregional nämnd Göteborg, som ersatte Malin Carlsson från beredning mänskliga rättigheter (BMR). Tjänstepersonen Sofia Emanuelsson från VGR ersattes i september av hennes kollega Jesper Svensson då Sofia är tjänstledig fram till juni 2026.

Erica Sjölin har fortsatt som processledare för det civila samhällets organisationer under året och har sin formella anställning på Göteborgsregionens sociala ekonomi (GSE).

1. Jämbördig dialog

Styrgruppsmöten RÖS

Under 2025 har styrgruppen för den regionala överenskommelsen haft åtta möten, varav tre hos civilsamhällesorganisationer (Lilleskogs stiftsgård, Folkets Hus Hammarkullen och Studieförbundet Vuxenskolan). Ett RÖS-möte har hållits i samband med dialogmöte med underskrivare, ett i samband med den nationella konferensen som arrangerades och två möten i samband med dialogmöten med SER. Mötesanteckningar till 2025 års möten hittar du [här](#).

RÖS-gruppens ordförande och övriga representanter har arbetat proaktivt under året med att föra dialog och sprida kunskap om överenskommelsen. RÖS-gruppen har bland annat informerat Regionstyrelsen om sitt arbete och om Handlingsplan 2024–2026. I juni informerades BMR:s tvärsamråd om överenskommelsen och vad det innebär att vara underskrivare. Samrådet är en årlig träff där beredningens fem samråd (barnrätt, hbtqi, funktionshinder, nationella minoriteter och mänskliga rättigheter) träffas för att diskutera strategiska frågor. Under året har RÖS-gruppen även fört dialog med sociala ekonomins råd samt i samarbete med de delregionala plattformarna för social ekonomi uppmärksammat FN:s internationella frivilligdag den 5 december i Göteborgsregionen, Sjuhärad, Skaraborg och Fyrbodal.

Dialogmöten

Två öppna dialogmöten med civila samhällets organisationer har arrangerats under året. Syftet med mötena har varit att skapa ett öppet forum för dialog mellan underskrivande organisationer och RÖS-gruppen kring olika förutsättningsfrågor som rör samverkan mellan civila samhället och Västra Götalandsregionen.

Vid dialogmötet i augusti på temat Regional utvecklingsstrategi (RUS) deltog 45 personer från 42 olika underskrivande organisationer. Syftet med mötet var att informera om remissförfarandet, dela RÖS-gruppens tankar kring utvecklingsförslag samt föra dialog om

civilsamhällets roll för den regionala utvecklingen. Under mötet uppmuntrades även deltagande organisationer att skriva egna remissvar i samband med revideringen av den regionala utvecklingsstrategin. Vid dialogmötet i oktober deltog 49 personer från 27 olika organisationer. Syftet med mötet var att ge medskick kopplat strategin för omställningen av hälso- och sjukvården och att ge medskick kopplat till Plan psykisk hälsa och suicidprevention. Genom dialogen stärktes hälso- och sjukvårdens samverkan med det civila samhällets organisationer. För dokumentation från dagen se [här](#).

Utvärderingarna av dialogmötena visade på genomgående nöjda deltagare. Att få bidra i processerna och att nätverka ses som positivt. Det som behöver utvecklas är hur man gör strategiarbete mer konkret, många upplever det som abstrakt och svårtolkat.

Samarrangemang och externa mötesplatser

Överenskommelsen var medarrangör till Socialstyrelsens konferenser om ökad tillit till socialtjänsten som arrangerades i Göteborg i maj och i Skövde i september. Processledaren för civilsamhället höll i en samverkansworkshop och en del av underskrivarna deltog på konferenserna. Samverkansmöten har skett mellan överenskommelsen och olika konstellationer inom VGR till exempel Kunskapsstöd, psykisk hälsa, Centrum för fysisk aktivitet m.fl. RÖS har även samarrangerat två möten tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götalands län med information om vilka olika ekonomiska stöd som finns att söka för det civila samhällets organisationer. Överenskommelsen är även medlem i ett digitalt nätverk som Sveriges kommuner och regioner (SKR) administrerar. Tjänstepersoner och politiker träffas var för sig och utgångspunkten är samverkan med det civila samhällets organisationer. Under 2026 har RÖS-gruppens representanter deltagit vid cirka 10 tillfällen.

Nationell samverkanskonferens

Den 18–19 mars 2025 arrangerade RÖS-gruppen och NÄTVERKET – Idéburen sektor Skåne en nationell konferens om samverkan mellan det civila samhällets organisationer och det offentliga. Innehållet skapades tillsammans med andra regionala överenskommelser och berörda aktörer. Syftet var att byta erfarenheter om hur regionalt överenskommelsearbete kan organiseras på bästa sätt. Över 50 deltagare, från både civilsamhälle och offentlig sektor, samlades på Billinge hus i Skövde.

Länk till en kort film från konferensen hittar du här: <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/omraden/social-hallbarhet/overenskommelsen/dokumentation-och-material/>

Möten med underskrivare

Processledaren för det civila samhället håller kontinuerliga möten med underskrivarna (en organisation i taget) för att lära om nuläge och utmaningar. Korta sammanfattningar från dessa möten blir artikelserien “*tre snabba till...*” som publiceras på överenskommelsens [Facebook](#) samt [LinkedIn](#).

Under 2025 har åtta nya underskrivare kommit till: Faktum, Rädda Barnen Vålfärd, Center för interkulturell dialog, Garden of Talents, Pensionärernas Riksorganisation Södra Älvsborg, Amatörteaterns Riksförbund (ATR) Väst, Mamma United och Skaraborgs Demensförening. Överenskommelsen har därmed 133 underskrivare, varav cirka en tredjedel är paraplyorganisationer vilket innebär att många fler organisationer är representerade som underskrivare.

2. Ökade kunskaper

Framtagande av civilsamhällesdata

Under förra året kunde statistik över omfattningen av civilsamhällets organisationer och utbredning i Västra Götaland tas fram genom ett finansiellt samarbete mellan överenskommelsen och Kulturnämnden. Civilsamhällesdatan har fortsatt spridits under 2025 för att öka kunskap och förståelse om civilsamhällets utbredning och potential i Västra Götaland. Under 2026 planeras för att statistiken ska uppdateras. Statistiken finns publicerad här: [Microsoft Power BI](#)

Kunskapshöjning inom IOP och reserverad upphandling

Under året arrangerade överenskommelsen tillsammans med Team IOP inom VGR två utbildningar rörande IOP som samverkansform med sammanlagt 30-talet deltagande tjänstepersoner och förtroendevalda från VGR. Utbildningen har fått goda betyg och kommer även fortsättningsvis att anordnas en gång på våren och en gång på hösten. Under 2025 beslutade RÖS-gruppen att finansiera en filminspelning av utbildningen för ökad spridning och tillgänglighet men arbete sköts upp på grund av en kommande IOP-lag. På RÖS och SER:s gemensamma möte i maj besökte en av regionens IOP-avtalsparter mötet och bidrog till fördjupad insikt och kunskap om samverkansformen. Under år 2025 har VGR beslutat att tillsätta en Sakkunnig grupp vilket stärker kopplingen mellan RÖS och IOP. Gruppen ska arbeta med samverkansfrågor och genom gruppen kommer förutsättningarna öka för att knyta ihop RÖS-arbetets mer strategiska inriktning med den operativa samverkan som sker i nämnderna.

CIVSAM är ett kollegialt nätverk inom VGR för de som i sin tjänst har ansvar kopplat till dialog och samverkan med civilsamhällets organisationer. Under året hölls två träffar med tjänstepersoner från regional utveckling och kultur. Överhörningen stärker kunskapen om och skapar bättre förutsättningar för VGR internt att kunna gå i takt med överenskommelsens ambitioner med att utveckla samverkan och dialog med det civila samhällets organisationer. Nästa steg är att engagera tjänstepersoner på hälso- och sjukvårdsidan i nätverket.

Dialogmöte reserverad upphandling

Under hösten bjöd överenskommelsen in till ett dialogmöte med Koncerninköp VGR, Coompanion, Skoopi, Social Trade och Famna Västs medlemsorganisationer med syfte att utbyta information, dela kontaktnät och samverka för fler reserverade upphandlingar. Ett uppföljande möte är planerat till februari 2026.

Insatserna inom IOP och reserverad upphandling har bidragit till ökad förståelse för hur IOP:er kan användas strategiskt och praktiskt, samt hur reserverad upphandling kan utvecklas som verktyg för långsiktigt samarbete mellan VGR och civila samhällets organisationer.

Regionalt nätverk

Överenskommelsens tjänstepersoner sammankallar ett regionalt nätverk bestående av lokala överenskommelser cirka en gång i kvartalet. Under året hölls tre teams-möten där Göteborg, Ulricehamn, Härryda, Borås, Marks och Uddevalla kommuner deltog. Nätverksträffarna bidrar till viktig överhörning och lärande parterna emellan.

IOP-kunskapskvällar

I samarbete med SER har fyra IOP Kunskapskvällar genomförts för det civila samhällets organisationer. Syftet var att informera och öka kunskapen kring IOP:er som samverkansform. Under kvällen fick deltagarna ta del av ett pågående IOP, lära sig mer via en kortare föreläsning, ställa frågor samt diskutera möjligheter framåt. I Göteborg och Fyrbodals arrangerades mötena fysiskt och det deltog 38 personer i Göteborg och 15 personer i Fyrbodals. I Sjuhärads och Skaraborg var mötena digitala och där var deltagarantalet cirka 30 personer i respektive delregion.

Uppdragsutbildning om det civila samhället

Under hösten har överenskommelsen mellan VGR och det civila samhällets organisationer planerat för en uppdragsutbildning tillsammans med Marie Cederschiölds högskola. Kursen,

Det civila samhället och Västra Götaland – utmaningar, roller, utrymme och samverkan, ges vid tre heldagar (Göteborg, Skövde, Borås) samt vid ett avslutande digitalt möte. Målgruppen är förtroendevalda eller anställda i civilsamhällets organisationer, offentligt anställda på kommunal eller regional nivå samt politiker. Kursen utforskar civilsamhällets olika roller och relationer till det offentliga, hur samverkan sker och vilka spänningar och möjligheter som finns samt hur civilsamhället kan bidra till samhällsutvecklingen. Utbildningen är förknippad med en kostnad för både civilsamhällesorganisationer och för deltagare från offentliga organisationer. Taket för antalet deltagare är satt till 50 personer.

Uppdaterade stödmaterial

Guiden *”Från idé till IOP”* har uppdaterats, materialet beskriver hur ett IOP kan utvecklas från behov och idé till ett partnerskap. Även kunskapsunderlaget *”Kärt barn har många namn”* har uppdaterats och nylanserats.

3. Långsiktiga finansieringsformer

Arbetet med hållbara och långsiktiga finansierings- och samverkansmodeller har fortsatt under året främst genom IOP-processen samt genom dialogerna kring reserverad upphandling. RÖS-gruppen har fortsatt verka för att VGR:s ekonomiska stöd är i linje med överenskommelsens principer: självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet, öppenhet och insyn samt mångfald.

Övrigt

Kommunikation

Under året har omvärldsbevakning och relevanta nyheter kontinuerligt publicerats på överenskommelsens Facebook-och LinkedIn-sida. Inläggen har syftat till att dels lyfta fram underskrivarna genom korta intervjuer, så kallade *“tre snabba till...”*, samt dels i form av information som kan vara värdefull för civila samhällets organisationer, exempelvis tips på utlysningar. Processledaren för det civila har gjort sammanlagt fyra utskick i form av Nyhetsbrev via VGR:s kommunikatörer samt skickat ut mer generella informationsmejl.

Styrgruppen och processledarna har även deltagit i konferenser och seminarier med överenskommelseperspektiv på schemat, exempelvis Sociala företagsdagen och MR-dagarna i Kista.

Budgetutfall 2025

För 2025 anslog regionstyrelsen 1 426 tkr för arbetet med överenskommelsen mellan VGR och det civila samhällets organisationer. Vid årets slut hade överenskommelsearbetet använt 1 059 tkr vilket innebar ett överskott på 367 tkr. Överskottet kommer sig av att RÖS styrgrupp inte varit fulltalig under delar av året vilket innebär ett överskott gällande arvoden på 154 tkr samt att en faktura på 120 tkr kopplad till utbildningen om det civila samhället tillsammans med Marie Cederschiölds högskola kommer belasta 2026 års budget. Vidare har en utbildning kring IOP:er senarelagts på grund av att lagstiftningen ändrats vilket innebar att utbildningen snabbt skulle bli inaktuell.

Budget 2025	Tkr (1000-tals kr)	Utfall	Differens budget
Arvoden	400	246	+154
Övriga möten	51	29	+ 22
Processledning	575	556	+ 19
Dialogmöten/utbildning/utredning	325	169	+156
Kommunikation	75	59	+ 16
Summa	1 426	1 059	+ 367

Sammanfattning

År 2025 präglades av fortsatt utveckling och fördjupning av samverkan mellan Västra Götalandsregionen och det civila samhällets organisationer med särskilt fokus på jämbördig dialog, ökade kunskaper och långsiktiga samverkansformer. Genom dialogmöten, utbildningsinsatser och nationellt samarbete har överenskommelsen stärkt civilsamhällets delaktighet i regionala processer och ökat förståelsen för samverkansformer så som IOP och reserverad upphandling. För närvarande är det 133 underskrivare varav många är paraplyorganisationer vilket innebär att det är betydligt fler organisationer representerade i överenskommelsen. Genom att antalet underskrivare ökar och genom det civila samhällets stora engagemang märks det att överenskommelsen fortfarande är relevant. Insatserna under 2025 bidrog till dialog, samverkan, kunskap, lärande och utveckling.

